

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

na lata szkolne:

2017/2018

2018/2019

2019/2020

H.J.M. Nouvena pisał o swoim Mistrzu: *„dał mi możliwość snucia rozważań na temat wolnego wyboru i podejmowania decyzji, ale stwierdził, że niektóre decyzje i wybory są lepsze niż inne, pozwolił mi znaleźć własną drogę, ale nie ukrył mapy, która ukazywała właściwy kierunek.”*

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

(art. 1 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zbigniew B. Gaś

Podstawy prawne regulujące istotę działań wychowawczo – profilaktycznych:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (zwłaszcza art. 72);
- *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka*;
- *Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych*;
- *Konwencja o Prawach Dziecka*;
- Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe* oraz **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej**);
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia*

w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,

- *Karta Nauczyciela;*
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

„ Sylwetka absolwenta” szkoły

Nasza szkoła jest wspólnotą opartą na zasadach partnerstwa, przyjaźni, szacunku, poszanowania wyznawanych przekonań i wzajemnej pomocy. Przygotowujemy uczniów do przyszłego życia tak, aby mogli oni sprostać wyzwaniom współczesnego świata, odnosić sukcesy osobiste i zawodowe, każdy na swoją miarę. Szkoła pomaga uczniom w ich rozwoju poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania, rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień, umiejętności na miarę posiadanych możliwości intelektualnych, rozbudzaniu chęci i szacunku do nauki i pracy oraz kształtowaniu poczucia dumy z osiągniętych wyników.

Absolwent III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C.K. Norwida w Kielcach to obywatel Europy XXI wieku, który:

- postępuje według uniwersalnych norm moralnych,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,

- posiada umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technikami multimedialnymi,
- potrafi przetwarzać i wykorzystywać w praktyce zdobytą wiedzę,
- umie samodzielnie, twórczo i krytycznie myśleć,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.

Absolwent III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C.K. Norwida w Kielcach to młody obywatel:

- szanujący tradycje narodowe, znający historię ojczyzny i własnego regionu, podejmujący działania na rzecz miasta i regionu,
- związany z tradycją swojej szkoły,
- aktywny w propagowaniu osiągnięć szkoły,
- odpowiedzialny za przyjęte przez siebie obowiązki wobec rodziny, środowiska zawodowego i społecznego,
- wywiązujący się z każdej swojej roli społecznej w sposób zadowalający jego i innych.

Absolwent III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C.K. Norwida w Kielcach to człowiek:

- dbający o rozwój intelektualno-emocjonalny,
- rozwijający swoje zainteresowania, talenty i pasje,
- wyrażający siebie w sposób akceptowany społecznie,
- umiejący zachować własną indywidualność,
- posiadający umiejętność współpracy w grupie,

- skuteczny w komunikowaniu się z innymi,
- wyposażony w wiedzę i umiejętności pozwalające na skuteczne podjęcie dalszej edukacji oraz obowiązków zawodowych,
- przedsiębiorczy oraz zdolny do rozwiązywania zadań i problemów w sytuacjach typowych oraz sytuacjach wymagających postawy kreatywnej

Absolwent III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. C.K. Norwida w Kielcach to człowiek:

- wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych i gotowy do niesienia im pomocy,
- dbający o bezpieczeństwo własne i innych,
- życzliwie nastawiony do świata i ludzi,
- tolerancyjny,
- obowiązkowy, samodzielny,
- kulturalny, uczciwy, prawy,
- ciekawy świata.

Program wychowawczo – profilaktyczny:

KLASA I				
OBSZAR DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH - SFERA ROZWOJU UCZNIĄ	CELE SZCZEGÓŁOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA – ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADANIA	TERMIN REALIZACJI ZADAŃ
Sfera fizyczna – edukacja zdrowotna	Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, - kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, - zachęcanie uczniów do organizowania aktywnych form spędzania wolnego czasu, - organizowanie zajęć sportowo - rekreacyjnych - współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, - informowanie o zagrożeniach chorobami, wskazywanie zależności między chorobami a stylem życia - kształtowanie sprawności fizycznej, - zapobieganie chorobom 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele W-F-u, - pedagog szkolny, - nauczyciele biologii, - nauczyciel WDŻ, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - zaproszeni specjaliści, - realizatorzy programów psychoedukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych z W-F-u, biologii, WDŻ – u, - zgodnie z harmonogramem imprez szkolnych.

		społecznym (AIDS, rak, nerwice), - udział w organizowanych w szkole imprezach sportowych -organizowanie wycieczek plenerowych.		- wrzesień / październik (corocznie)
Sfera psychiczna – intelektualna, emocjonalna	Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych). Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.	- nauka aktywnego słuchania, - uczenie obrony własnego zdania i uzasadniania własnego poglądu - rozwijanie kompetencji społecznych w ramach lekcji wychowawczych, warsztatów psychoedukacyjnych, - przeprowadzanie testów predyspozycji zawodowych w ramach spotkań z doradcą zawodowym, - odkrywanie potencjału indywidualnego ucznia i wskazywanie drogi dalszego rozwoju, - badanie dominującego rodzaju inteligencji testem rodzaju inteligencji wielorakich.	- wychowawcy, - pedagog szkolny, - pedagog psycholog, doradca zawodowy MZPPP, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej	- podczas godzin wychowawczych, - zgodnie z przyjętym harmonogramem zajęć z doradcą zawodowym, zajęć warsztatowych, psychoedukacyjnych, - na zajęciach rewalidacyjnych – wrzesień (corocznie)
Sfera społeczna – relacje, kształtowanie postaw społecznych.	Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania, nazywania swoich uczuć (przyjemnych, nieprzyjemnych)), - ćwiczenia empatii, - godziny wychowawcze poświęcone rozumieniu, czym są	- wychowawcy, - nauczyciele, - realizatorzy warsztatów, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej,	- podczas godzin wychowawczych, - zgodnie z harmonogramem zajęć integracyjnych, - wg potrzebującymi

	<p>Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p>	<p>emocje, oraz rozpoznawaniu i nazywaniu ich u siebie oraz u innych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje poświęcone radzeniu sobie z emocjami, - zajęcia integracyjne dla klas pierwszych. <p>Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w zespole poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie w klasie relacji uczniowskich opartych na współpracy, sympatii, szacunku i wzajemnej akceptacji, - określenie jasnych zasad współpracy między uczniami, - zwracanie uwagi na fazę rozwoju, w jakiej znajduje się grupa i podejmowanie adekwatnych działań, - stwarzanie sytuacji do wspólnego działania podczas imprez klasowych i szkolnych - trening konkretnych zachowań mogących zwiększyć prawdopodobieństwo sukcesu w relacjach z innymi oraz osiągnięcie zadowolenia z roli w grupie, - nauka aktywnego słuchania - uczenie obrony swojego zdania i uzasadniania własnego poglądu, - prowadzenie gier i zabaw 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog i psycholog z MZPPP, - pedagog szkolny <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - pracownicy MZPPP 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - zgodnie z przyjętym harmonogramem imprez klasowych, - na zajęciach rewalidacyjnych, - wg potrzeb
--	---	---	---	---

	Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).	zespołowych wymagających współpracy, nie wzmagających rywalizację. - wykorzystanie na zajęciach różnorodnych metod rozwijania inicjatywy, kreatywnego rozwiązywania problemów: burza mózgów, technikę śniegowej kuli (dyskusja piramidowa), dyskusja konferencyjna, dyskusja „okrągłego stołu”, - udział uczniów w treningu twórczości.	- wychowawcy klas, - nauczyciele przedmiotowi, - realizatorzy treningu twórczości – nauczyciele rewalidacji indywidualnej	- wrzesień/ październik 2017 - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - wg potrzeb
Sfera duchowa - wartości, normy, wzory zachowań	Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy itp.). Rozwój zainteresowań, poszerzanie autonomii	- udział w życiu społecznym szkoły poprzez zapoznanie uczniów ze specyfiką szkoły integracyjnej, podejmowanie inicjatyw na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego oraz pracy zespołowej, wdrażanie uczniów do dbałości o porządek i czystość w szkole, zachęcanie uczniów do współorganizowania imprez klasowych i pozaklasowych, aktywizowanie uczniów do udziału w życiu klasowym, angażowanie uczniów do udziału w imprezach i akcjach społecznych organizowanych przez SU, inne organizacje szkolne oraz pozaszkolne - pełna akceptacja nastolatka jako	- wychowawcy, - opiekun Samorządu Szkolnego, - nauczyciele, - opiekun Wolontariatu Szkolnego, - przedstawiciele różnych organizacji.	- podczas godzin wychowawczych, - zgodnie z planem pracy Samorządu Szkolnego, - zgodnie z harmonogramem imprez szkolnych. - podczas godzin

	<p>i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p> <p>Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).</p>	<p>równoprawnego członka społeczeństwa, poznanie i zaakceptowanie jego aspiracji, zainteresowań i możliwości,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie sytuacji, w których uczeń ma możliwość podejmowania decyzji, - wzmocnianie niezależności w myśleniu przy jednoczesnym uczeniu ponoszenia odpowiedzialności za swoje postępowanie, - stworzenie warunków do współpracy i rozwijanie dojrzałej niezależności, do konstruktywnego eksperymentowania w życiu, <p>- rozwijanie wśród uczniów postaw otwartości i wrażliwości na potrzeby szkolnego i lokalnego środowiska,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieżowych, działań edukacyjnych, - rozwijanie pasji i zainteresowań młodzieży, - nauka samorządności, - realizacja lokalnych projektów, - samodzielna praca uczniów należących do Wolontariatu, - wchodzenie ucznia w różne role społeczne, promowanie lojalności i bezinteresowności, 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - pedagog szkolny, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - opiekun Wolontariatu Szkolnego, - opiekun Samorządu Szkolnego, - nauczyciele, - pedagog szkolny - rodzice - opiekunowie kół zainteresowań, 	<p>wychowawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach rewalidacyjnych, <ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - zgodnie z planem działań Wolontariatu i Samorządu Szkolnego, - zgodnie z planem kół zainteresowań
--	--	---	--	--

		- angażowanie uczniów w sprawy szkoły poprzez ich czynny udział we wszystkich przedsięwzięciach szkolnych.		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych). Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.	- kształtowanie postawy krytycznej i asertywnej wobec różnych propozycji użycia środków uzależniających, - uświadomienie uczniom zagrożeń płynących z kontaktu z narkotykiem oraz dopalaczami, - propagowanie stylu życia wolnego od środków uzależniających – wzmacnianie postaw abstynenckich, - obalenie mitów i stereotypów dotyczących procesu uzależnienia, - kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających podejmowaniu właściwych decyzji w związku z naciskiem grupowym, - uświadomienie uczniom konsekwencji przedwczesnej inicjacji seksualnej i wynikającymi z niej zagrożeniami (choroby weneryczne, alkoholizm, narkomania) - systematyczne monitorowanie uczniów i grup zwiększonego ryzyka i objęcie ich opieką, - przestrzeganie wytyczonych kroków postępowania w przypadku stwierdzenia	- wychowawcy klas, - pedagog, - nauczyciele, - rodzice, - specjaliści, - policja, - realizatorzy poszczególnych programów	- na godzinach wychowawczych, - podczas zajęć profilaktycznych, psychoedukacyjnych, warsztatowych, - na zajęciach lekcyjnych z biologii, WDŻ -u, - na zajęciach z pedagogiem szkolnym, - na zajęciach rewalidacyjnych, - zgodnie z przyjętym harmonogramem zajęć warsztatowych

	<p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p>	<p>kontakty ucznia z środkami zmieniającymi świadomość, - podejmowanie interwencji, - współpraca z domem rodzinnym ucznia uzależnionego i zagrożonego uzależnieniem, - korzystanie z pomocy i wsparcia grup i instytucji pozaszkolnych zajmujących się zawodowo problematyką uzależnień, - włączenie uczniów zagrożonych uzależnieniem do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych. - prowadzenie programów i kampanii profilaktycznych, - spotkania z psychoprofilaktykami.</p> <p>- zapoznanie z konsekwencjami związanymi z inicjacją seksualną - kształtowanie szacunku dla potrzeb (w tym: seksualnych), wartości i uczuć własnych oraz drugiego człowieka - informowanie o zapobieganiu rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, - uświadomienie zagrożeń związanych z chorobami przenoszonymi drogą płciową, - rozróżnianie zachowań bezpiecznych i ryzykownych</p>	<p>- wychowawcy, - nauczyciel WDŻ, - nauczyciele biologii, - pedagog szkolny, - zaproszeni specjaliści</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych - na lekcjach biologii, WDŻ-u - podczas spotkań z pedagogiem szkolnym i zaproszonymi specjalistami</p>
--	--	---	--	--

		- zapoznanie młodzieży z metodami zapobiegania ciąży.		
--	--	---	--	--

KLASA II				
OBSZAR DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH - SFERA ROZWOJU UCZNIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA – ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADANIA	TERMIN REALIZACJI ZADAŃ
Sfera fizyczna – edukacja zdrowotna	Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.	- nauka radzenia sobie z uczuciami złości, agresji, strachu, - udzielanie pomocy w radzeniu sobie ze stresem, - uczenie radzenia sobie z niepowodzeniami, - wzmacnianie odporności psychicznej, koncentracji uwagi oraz adekwatnej samooceny, - uczenie umiejętności opanowania emocji w kontaktach interpersonalnych i społecznych, - prowadzenie zajęć poświęconych doskonaleniu umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz analizie pozytywnych i negatywnych wartości	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog, pedagog MZPPP, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - rodzice	- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach warsztatowych

	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów powstawania depresji, - redukcja i eliminowanie czynników ryzyka depresji (m.in. osobowościowych, rodzinnych, środowiskowych), - wzmacnianie czynników chroniących (m.in. zainteresowanie nauką szkolną, poszanowanie norm i autorytetów, wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną, działalność w konstruktywnych grupach rówieśniczych), - rozwijanie umiejętności rozwijania stresu, smutku doraźnego i długofalowego, - podnoszenie samooceny uczniów, - zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele biologii, - pedagog, psycholog MZPPP, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym, - na lekcjach biologii, - podczas zajęć warsztatowych
<p>Sfera psychiczna – emocjonalna, intelektualna</p>	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - okazanie wsparcia emocjonalnego i opieki w stosunku do ucznia pogrążonego w żałobie w celu zapewnienia prawidłowego procesu rozwoju emocjonalnego i społecznego, - zapewnienie uczniom poczucia 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - psycholog MZPPP 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach z pedagogiem i psychologiem zgodnie z wyznaczonym harmonogramem spotkań

	własne życie.	bezpieczeństwa w klasie, wykazanie zainteresowania i szacunku, - podejmowanie działań terapeutycznych, np. w formie prowadzenie lekcji wychowawczej na temat straty - stwarzanie warunków do zdrowienia emocjonalnego osieroconego ucznia poprzez okazanie w jego kierunku empatii, uważności, wnikliwej obserwacji, zwracania uwagi na aliencję, drażliwość czy zbliżające się rocznice, - udzielenie pomocy w odzyskaniu stabilności i poczucia kontroli poprzez zawarcie z uczniem umowy (kontraktu) odnośnie tego, co mówić jego rówieśnikom, ustalenia sygnału wskazującego na pogorszenie się samopoczucia lekcji czy przerwy, np. potrzeba płaczu oraz informacje na temat tego, co może wychowankowi pomóc,		
	Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.	Kształtowanie umiejętności organizowania czasu poprzez: - zredukowanie stresu – wydajniejsze działanie, - unikanie pustych przebiegów czasowych,	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - rodzice	- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym, - podczas spotkań z

	<p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lepsze rozplanowanie przerw, - lepsze i szybsze osiągnięcie własnych celów, - zapoznanie uczniów z technikami zarządzania czasem, stwarzania własnego systemu organizacji swojej przestrzeni, np. metodą 5 × S, - organizowanie roku szkolnego, planu lekcji z uwzględnieniem komfortu pracy umysłowej, - pogadanki dla rodziców i uczniów, - właściwe planowanie czasu przeznaczonego na naukę i wypoczynek, - kształtowanie świadomości rodziców i uczniów dotyczącej zasad efektywnego uczenia się, - dbałość o ład i dyscyplinę podczas zajęć szkolnych, - prowadzenie lekcji z uwzględnieniem komfortu pracy umysłowej, - organizacja krótkich przerw śródlekcyjnych. <p>- stworzenie warunków do rozwoju kreatywności poprzez zniesienie rutyny, wzmacnianie logicznego myślenia, kojarzenia faktów i związków przyczynowo – skutkowych, otwarcie się na</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - realizatorzy zajęć z zakresu treningu twórczości, - pedagog szkolny 	<p>rodzicami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - według potrzeb <p>- podczas godzin wychowawczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach z zakresu treningu twórczości, - podczas zajęć z
--	---	---	--	--

		<p>pomysły uczniów oraz ustosunkowanie się do nich z aprobatą danie uczniom czasu na zadawanie pytań i samodzielne myślenie, nawiązywanie do różnych dziedzin nauki, dostarczanie uczniom ciekawych materiałów rozwijających wyobraźnię, tworzenie przyjaznej atmosfery,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie na zajęciach technik rozwijających kreatywność, np. giełda pomysłów, technika śnieżnej kuli, metaplan, - rozbudzanie u uczniów postawy zaradności, odpowiedzialności, współpracy oraz takich umiejętności, jak: rozumowanie dedukcyjne, rozumowanie indukcyjne, metaforyzowanie, dokonywanie skojarzeń, abstrahowanie, dokonywanie transformacji, - inspirowanie uczniów na lekcjach kreatywności do samorealizacji i wykorzystywania własnych pomysłów na rzecz społeczności. 		pedagogiem szkolnym
Sfera społeczna – relacje, kształtowanie postaw	Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości,	- dążenie do ukształtowania u uczniów odczucia	- wychowawcy klas, - nauczyciele,	- podczas godzin wychowawczych,

<p>społecznych.</p>	<p>m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>Budowanie empatii wobec niepełnosprawności .</p>	<p>samoakceptacji i sympatii do siebie niezależnie od doświadczanych porażek, popełnianych błędów czy krytyki ze strony innych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie uczniom wzmocnień pozytywnych, pochwał, - uczenie wychowanków regularności i konsekwencji w dbaniu o siebie, - prowadzenie lekcji wychowawczych na temat poczucia wartości, na których uczeń być z siebie dumny i zaakceptuje siebie, będzie uważał się za wartościowego człowieka z pełnym repertuarem zalet i wad, nauczy się cierpliwości, przestanie porównywać się z innymi. <p>Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w zespole poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie w klasie relacji uczniowskich opartych na współpracy, sympatii, szacunku i wzajemnej akceptacji - zapoznanie uczniów ze specyfiką szkoły integracyjnej, - pogadanka na temat empatii wobec osób niepełnosprawnych - stwarzanie sytuacji do 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - pedagog i psycholog MZPPP, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - rodzice <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - pedagog i psycholog MZPPP, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach z pedagogiem i psychologiem, - na zajęciach rewalidacyjnych <ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach z pedagogiem i psychologiem, - na zajęciach rewalidacyjnych
---------------------	--	--	--	---

	Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.	<p>wspólnego działania podczas imprez klasowych i szkolnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - trening konkretnych zachowań mogących zwiększyć prawdopodobieństwo sukcesu w relacjach z innymi oraz osiągnięcie zadowolenia z roli w grupie, - nauka aktywnego słuchania - uczenie obrony swojego zdania i uzasadniania własnego poglądu, - uświadomienie roli i znaczenia autoprezentacji oraz komunikacji interpersonalnej w grupie, <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z elementami z zakresu treningu interpersonalnego, - nauka „mowy ciała” jako komunikacji niewerbalnej, - doskonalenie umiejętności argumentowania i obrony własnego zdania. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - zajęcia z pedagogiem szkolnym, - na zajęciach rewalidacyjnych
Sfera duchowa - wartości, normy, wzory zachowań	Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie świadomości i postawa patriotyczna poprzez zapoznanie uczniów z historią i tradycją szkoły, zapoznanie uczniów z historią i kulturą własnego regionu, wzbogacanie wiedzy uczniów na temat sylwetki i ideałów patrona szkoły, proponowanie literatury na temat historii i tradycji narodowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele historii, - nauczyciel WOS-u, - nauczyciele j. polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na lekcjach historii, WOS-u, j. polskiego, - na zajęciach lekcyjnych, - zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych

	<p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p>	<p>stawianie wymagań w zakresie właściwej postawy wobec symboliki narodowej, ceremoniału państwowego i tradycji szkolnej, aktywny udział uczniów w organizowaniu uroczystości szkolnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonaleniu umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz analizie pozytywnych i negatywnych wartości, - przekazywanie wiedzy na temat pozytywnych i negatywnych emocji oraz sposobów radzenia sobie w przypadku pojawiających się trudności, - rozwijanie empatii, uwrażliwienie na krzywdę ludzką, nauka dostrzegania potrzeb drugiego człowieka, - nauka asertywnych zachowań jako alternatywnych do zachowań agresywnych, - nauka radzenia sobie z uczuciem złości, agresji, strachu, - udzielanie pomocy w radzeniu sobie ze stresem, - uczenie radzenia sobie z niepowodzeniami, - wzmacnianie odporności psychicznej, koncentracji uwagi 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog szkolny, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - pedagog, psycholog MZPPP, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na spotkaniach z ped, -agogiem szkolnym, - na zajęciach rewalidacji indywidualnej, - na zajęciach ze specjalistami MZPPP, - na spotkaniach z rodzicami
--	---	--	---	---

	<p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p>	<p>oraz adekwatnej samooceny, - uczenie umiejętności opanowywania emocji w kontaktach interpersonalnych i społecznych, - pogadanki z rodzicami uczniów</p> <p>– zapoznanie uczniów z pojęciem „postprawdy” jako formy manipulacji odbiorcą, - zapoznanie uczniów z pojęciem szumu informacyjnego, czyli przeładowania informacjami, - kształtowanie umiejętności refleksyjnego odbierania fałszywych informacji, - uświadamianie uczniom potrzeby czytania ze zrozumieniem, krytycznej analizy i weryfikowania informacji (np. poprzez weryfikowanie jej w innych, wiarygodnych mediach, sprawdzenie jej źródła, poszukania komentarzy ekspertów), - uświadamianie uczniom nieistnienia, tzw. prawdy obiektywnej – kreowanie rzeczywistości przez media i w ten sposób wpływanie na postawę odbiorców, - przeprowadzenie lekcji wychowawczej nt. „Po co nam</p>	<p>- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym</p>
--	--	--	--	--

		media”, „Media: korzystaj z głową”.		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie u uczniów postawy akceptacji napotykania trudności i problemów jako nieodłącznego elementu doświadczeń życiowych i traktowania ich jako inspirację do nieustannego rozwoju, - kształtowanie umiejętności precyzyjnego określania trudności jako stanu wyjściowego do rozwiązania problemu, - zapoznanie uczniów z etapami procesu rozwiązywania problemów, - uczenie strategii radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - uczenie wychowanków nabierania dystansu do problemów i spojrzenia na niego z innej perspektywy, uświadamianie, że nie ma sytuacji „bez wyjścia”, - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc, szukania osób oraz instytucji pomocowych, - rozmowy i pogadanki z pedagogiem i wychowawcą, - spotkania i pogadanki z rodzicami uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog MZPPP, - nauczyciele, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - zgodnie z ustalonym planem zajęć z pedagogiem i psychologiem, - na zajęciach rewalidacji indywidualnej, - wg potrzeb
	Doskonalenie umiejętności	- rozpoznawanie potencjalnych	- wychowawcy klas,	- podczas godzin

	<p>rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p>	<p>zagrożeń i ryzykownych zachowań uczniów, - uświadomienie uczniom wpływu mediów i działania technik manipulacyjnych w reklamach na kształtowanie się postaw, kształtowanie hierarchii wartości, dokonywanie wyborów, - prowadzenie zajęć, których celem jest zwrócenie uwagi na straty, jakie dla ludzi i państw oznaczają konflikty zbrojne, pogłębienie świadomości młodzieży w zakresie empatii w stosunku do ludzi, którzy cierpią w efekcie wojen i terroru, - ukazanie wartości pokoju i korzyści płynących z rozwiązywania konfliktów w oparciu o zasady dyplomacji, - budowanie właściwych prospołecznych i obywatelskich postaw, - przeciwdziałanie agresji i przemocy w zachowaniu uczniów, - uświadomienie uczniom destrukcyjnego wpływu sekty na osobowość, funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie - prowadzenie zajęć profilaktycznych i edukacyjnych na temat niebezpieczeństw, rozpoznawania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny, - nauczyciele, - nauczyciele WOS-u, historii, - realizatorzy programów psychoedukacyjnych, - rodzice 	<p>wychowawczych, m. in. trzeci wtorek września - Międzynarodowy Dzień Pokoju - na zajęciach lekcyjnych, - zgodnie z ustalonym harmonogramem zajęć warsztatowych, psychoedukacyjnych</p>
--	---	--	---	--

	<p>Rozwijanie umiejętności psychopolecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p>	<p>psychomanipulacji i opierania się nim.</p> <ul style="list-style-type: none"> - obserwacja i aktywne słuchania uczniów pod kątem obecności objawów zaburzeń zachowania. - okazywanie wsparcia, akceptacji i zrozumienia dla potrzeb uczniów. - praca indywidualna z uczniem będącym w sytuacji kryzysowej. - rozmowy indywidualne z uczniem z zaburzeniem emocjonalnym i praca z grupą klasową. - bliska współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi szkołę. - organizowanie zajęć na temat radzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem, z sytuacjami konfliktowymi. - wzmacnianie odporności psychicznej w sytuacjach stresogennych – warsztaty, treningi, zajęcia pozalekcyjne. - poruszanie treści dotyczących funkcjonowania zachowania człowieka w sytuacji stresu psychologicznego na zajęciach lekcyjnych. - uczenie młodzieży wyciągania wniosków popełnianych błędów, „oswajanie” uczniów zarówno 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - pedagog i psycholog MZPPP, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym, - podczas zajęć warsztatowych, psychoedukacyjnych zgodnie z wyznaczonymi terminami zajęć, - na spotkaniach z rodzicami
--	---	---	---	---

	<p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów</p>	<p>z sytuacjami sukcesu i powodzenia życiowego, jak i z porażkami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do podejmowania działań i trwania przy nich w dochodzeniu do prawidłowego rozwiązania. - podkreślanie mocnych stron młodego człowieka i zachęcanie ich do samodzielnego szukania błędów, usterek, problemów itp. - stwarzanie młodzieży okazji do ujawniania oraz realizowania zainteresowań w wybranych przez nich dziedzinach i ich wzmacnianie, - zachęcanie uczniów do dokonywania porównań ze swoimi poprzednimi osiągnięciami w określonym zakresie, nie zaś z sukcesami innych osób, - modelowanie pozytywnego nastawienia dla siebie, inicjatywy, współpracy itp. - pogadanki z rodzicami i uczniami. <p>- podniesienie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym poprzez:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - nauczyciel informatyki, - nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym,
--	---	---	--	--

	społecznościowych.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie zasad korzystania oraz zagrożeń płynących z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych - poinformowanie uczniów o sposobach radzenia sobie z zachowaniami przemocy elektronicznej, rozpoznawania cyberprzemocy oraz postępowania w przypadku jej wystąpienia, - wdrażanie programów edukacyjnych dla uczniów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobu reagowania w sytuacjach zagrożenia, - upowszechnianie informacji o punktach informacyjnych i liniach pomocowych dla młodzieży, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie - opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez młodzież - poszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie prawidłowego funkcjonowania młodzieży 	<p>rewalidacji indywidualnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizatorzy programów psychoedukacyjnych, - rodzice 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas zajęć warsztatowych, psychoedukacyjnych zgodnie z wyznaczonymi terminami zajęć, - na zajęciach rewalidacyjnych, - na spotkaniach z rodzicami
--	--------------------	---	---	--

		<p>w środowisku cyfrowym, - przekazywanie rodzicom materiałów, adresów stron internetowych skąd mogą czerpać informacje na temat przeciwdziałaniu cyberprzemocy, uzależnieniu od komputera, fonoholizmu.</p>		
--	--	---	--	--

KLASA III				
OBSZAR DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH - SFERA ROZWOJU UCZNI	CELE SZCZEGÓŁOWE	PODEJMOWANE DZIAŁANIA – ZADANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZADANIA	TERMIN REALIZACJI ZADAŃ
Sfera fizyczna – edukacja zdrowotna	Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad właściwego odżywiania, - omówienie objawów i konsekwencji zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość), - pogadanki o tematyce zdrowotnej, - monitorowanie rozpowszechniania używania substancji aktywnych przez uczniów, w tym środków zastępczych i leków używanych w celach 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - nauczyciele biologii, WDŻ-u, - pedagog szkolny, - realizatorzy programów profilaktycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na lekcjach przedmiotowych, - podczas realizacji zadań programów profilaktycznych, - na zajęciach z pedagogiem, - na zajęciach pozalekcyjnych, - na lekcjach biologii, wychowania do życia w rodzinie - podczas spotkań

	<p>Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>pozamedycznych, - omówienie z uczniami konsekwencji zdrowotnych wynikających z użyciu tego typu środków odurzających.</p> <p>Promocja zdrowego trybu życia poprzez: - kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych - zapoznanie uczniów z zasadami właściwego odżywiania - omówienie objawów i konsekwencji zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia, otyłość) - poznanie stanu zdrowia uczniów - egzekwowanie od uczniów z chorobą przewlekłą konsekwentnego przestrzegania zaleceń lekarskich. - spotkania ze specjalistami.</p>		<p>edukacyjnych ze specjalistami</p>
<p>Sfera psychiczna – emocjonalna, intelektualna</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem</p>	<p>- doradztwo edukacyjno – zawodowe, - dokonanie diagnozy</p>	<p>- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny,</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach z doradcą</p>

<p>a planowaną w przyszłości pracą.</p>	<p>predyspozycji zawodowych, - rozmowy z uczniami na temat ich predyspozycji, - zapoznanie uczniów z czynnikami trafnego wyboru zawodu, - zaktywizowanie do poszukiwania właściwego zawodu i dalszej drogi życiowej (kształcenia), - poznanie zainteresowań uczniów, - organizowanie wycieczek z zakresu orientacji szkolno-zawodowej (współpraca z M.Z.P.P.P., szkołami wyższymi, biurem pracy, korzystanie z oferty targów edukacyjnych), - prowadzenie zajęć umożliwiających samopoznanie, odkrycie mocnych i słabych stron uczniów, - organizowanie dyskusji z zakresu poradnictwa zawodowego, zespołowe rozwiązywanie problemów</p>	<p>- doradca zawodowy, - nauczyciel przedsiębiorczości,</p>	<p>zawodowym, - na lekcjach przedmiotowych, - podczas dnia Przedsiębiorczości, - na wycieczkach edukacyjnych</p>
<p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p>	<p>- zapoznanie uczniów z technikami radzenia sobie ze stresem (relaksacja, techniki autogenne, wizualizacje), ćwiczenia</p>	<p>- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach warsztatowych z pedagogiem szkolnym,</p>

		<p>oddechowe),</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie u uczniów umiejętności uważności z zastosowaniem techniki „mindfulness”, - wprowadzanie na zajęciach elementy technik relaksacyjnych, np. aromatoterapia, muzykoterapia. 		<ul style="list-style-type: none"> - na zajęciach rewalidacyjnych
<p>Sfera społeczna – relacje, kształtowanie postaw społecznych.</p>	<p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie empatii jako jednego z głównych filarów inteligencji emocjonalnej, - uświadomienie negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z mediów elektronicznych (np. portali społecznościowych, smartfonów) na ograniczenie empatii, - przekazywanie prospołecznych wartości, - wprowadzenie podczas zajęć elementów treningu empatii poprzez dawanie przykładu własnego, - prowadzenie warsztatów z zakresu rozwoju emocjonalnego, - ćwiczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - opiekun wolontariatu szkolnego, - pedagog szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - podczas akcji charytatywnych organizowanych zgodnie z planem pracy Wolontariatu Szkolnego, - na zajęciach z pedagogiem szkolnym

	<p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń.</p> <p>Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>samoświadomości, ćwiczenia koncentracji, aktywnego słuchania i uważności (mindfulness), wprowadzenia metody psychodramy – odgrywanie lub zamiana ról, wizualizacje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - stwarzanie uczniom jak najwięcej okazji do wspólnego spędzania czasu, rozmowy i współpracy, np. angażowanie zespołów uczniów do realizacji różnych zadań, organizacji wydarzeń szkolnych, realizowania projektów, - zachęcanie uczniów do kontaktu z potrzebującymi ludźmi czy zwierzętami, stwarzanie okazji do uczestnictwa w akcjach charytatywnych <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie z uczniami rozmów na temat dyskryminacji, rasizmu, antysemityzmu, seksizmu, homofobii na poświęconych temu lekcjach, jak i w trakcie innych zajęć, - zwracanie uwagi na język, którego na co dzień używają 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - pedagog, psycholog <p>MZPPP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach z pedagogiem szkolnym, - na spotkaniach psychoedukacyjnych z psychologiem
--	--	--	---	--

		<p>w szkole uczniowie i podkreślanie słów mających funkcję dyskryminującą – uczenie języka równościowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie w szkole dnia różnorodności, wykorzystując go jako okazję do dyskusji na temat płci, pochodzenia, orientacji seksualnej oraz innych kwestii, - reagowanie na wszelkie przejawy agresji i przemocy i chronienie uczniów przed wszelkimi aktami przemocy w temacie uprzedzeń rasowych (religijnych, płciowych, wobec niepełnosprawności, statusu społecznego, wyglądu). - prowadzenie rozmów z osobami prześladowanymi – zachęcanie do rozwoju osobistego, kształtowanie u nich wysokiej samooceny i szacunku do siebie, - zapewnienie uczniom funkcjonowania w bezpiecznym środowisku szkolnym.	
--	--	---	--

	<p>Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności reagowania na krytyczne komentarze, - nauka kontroli nad emocjami wywołanymi dezaprobatą (złość, lęk, smutek), - kształtowanie umiejętności uważnego wsłuchania się w kierowany do ucznia komunikat, - nauka technik łagodzących emocjonalny dyskomfort związany z krytyką, tj. zauważanie własnych emocji, danie sobie czasu na przemyślaną reakcję, zachowanie spokoju, skorzystanie z zaradczych myśli, - kształtowanie poczucia wartości uczniów poprzez uczenie ich poznawania samych siebie, swoich zalet i wad, - kształtowanie umiejętności zrozumienia punktu widzenia drugiej strony, - kształtowanie umiejętnego wyłapywania cennych informacji z płynącej krytyki poprzez „dopytywanie”, zadawanie dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog MZPPP 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach z pedagogiem szkolnym, - na spotkaniach psychoedukacyjnych z psychologiem
--	--	--	---	--

		<p>pytań otwartych, - nauka korzystania z asertywności jako postawy i umiejętności, która w konstruktywny sposób pozwala zareagować na krytyczny komunikat, - zaprezentowanie czterech elementów FOKU jako asertywnego reagowania na krytykę, - nauka traktowania krytyki jako motywacji do dalszego rozwoju i motywacji.</p> <p>- wprowadzenie na zajęciach form twórczej działalności, - zwiększenie poczucia kompetencji w zakresie kreatywności, - wprowadzanie na zajęciach technik kreatywnego myślenia opartych na współpracy i uwzględnianiu pomysłowości innych.</p>		
	<p>Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.</p>		<p>- wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psycholog MZPPP, - nauczyciele, - nauczyciele rewalidacji indywidualnej, - realizatorzy treningu twórczości</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na zajęciach warsztatowych, - na zajęciach rewalidacyjnych, - wrzesień/październik 2017-treningu twórczości.</p>
<p>Sfera duchowa - wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań</p>	<p>- rozwijanie umiejętności rozpoznawania możliwości drugiego człowieka</p>	<p>- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny,</p>	<p>- podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych,</p>

	<p>i czynników, które wpływają na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>i udzielania pomocy w zaistniałych trudnościach</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie akceptacji dla poglądów drugiego człowieka. <p>- kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p> <p>Kształtowanie postaw szacunku wobec godła i hymnu państwowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie szacunku do historii, kultury i tradycji własnego kraju - wycieczki edukacyjne, seanse filmowe, zwiedzanie wystaw i muzeów, projekty edukacyjne, - zajęcia z wychowawcą, lekcje historii, języka polskiego, wycieczki, konkursy, - uroczystości szkolne i pozaszkolne związane z obchodami świąt narodowych i religijnych, - okolicznościowe akademie i apele, - działania Samorządu Szkolnego. <p>- kształtowanie umiejętności</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opiekun Wolontariatu Szkolnego <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele historii, WOS, - nauczyciele przedmiotowi, - opiekun Samorządu Szkolnego <p>-</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, 	<ul style="list-style-type: none"> - na spotkaniach z pedagogiem szkolnym, - podczas akcji i działań Wolontariatu Szkolnego <ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - podczas uroczystości szkolnych i pozaszkolnych związanych z obchodami świąt narodowych i religijnych, - na okolicznościowych akademiach i apelach, - zgodnie z planem Samorządu Szkolnego <ul style="list-style-type: none"> - podczas godzin
	<p>Rozwijanie umiejętności</p>			

	<p>właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p>	<p>i postaw pozwalających poprawnie funkcjonować w społeczeństwie, - uczenie sposobów prawidłowego komunikowania się, - dbałość o kulturę języka, - uczenie zasad właściwego zachowania się poprzez uczenie sposobów prawidłowego komunikowania, - zwracanie uwagi na kulturę osobistą i kulturę języka poprzez ćwiczenia w grupach, - lekcja w bibliotece szkolnej – omówienie korzyści płynących z czytania książek, - warsztaty, zajęcia ze specjalistami, projekty edukacyjne, akcje, imprezy, - organizowane dla rodziców i uczniów oraz we współpracy z rodzicami i uczniami, - pogadanki dla uczniów i rodziców, - zajęcia z wychowawcą omawiające zasady savoir u, - kształtowanie poczucia</p>	<p>- nauczyciele biblioteki szkolnej, - nauczyciele j. polskiego, - pedagog szkolny - nauczyciele rewalidacji indywidualnej - psycholog MZPPP, - realizatorzy projektów edukacyjnych</p>	<p>wychowawczych, - na zajęciach lekcyjnych, - na spotkaniach edukacyjnych w bibliotece szkolnej, - podczas zajęć z pedagogiem, psychologiem, - zgodnie z przyjętym harmonogramem imprez szkolnych, - zgodnie z planem spotkań z realizatorami projektów edukacyjnych</p>
--	---	---	--	---

		<p>tolerancji dla osób o innych poglądach, innej religii, niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrozumienie specyfiki szkoły – placówki integracyjnej – pogadanka. 		
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności i postaw pozwalających poprawnie funkcjonować w społeczeństwie, - uczenie sposobów prawidłowego komunikowania się. - dbałość o kulturę języka, - uczenie zasad właściwego zachowania się, - kształtowanie postaw tolerancji, - rozwijanie umiejętności współpracy w grupie, - kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających budowaniu właściwych relacji z drugim człowiekiem - wzmocnienie znaczenia rodziny, - otoczenie szczególną opieką uczniów z rodzin niepełnych i dysfunkcyjnych, - uwrażliwianie na zagrożenia wpływające na 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny - nauczyciele rewalidacji indywidualnej - psycholog MZPPP, - realizatorzy projektów psychoedukacyjnych, - nauczyciele biblioteki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> - podczas lekcji wychowawczych, - na lekcjach WDŻ, - na zajęciach z pedagogiem, psychologiem, - na lekcjach w bibliotece szkolnej, warsztatach, zajęciach ze specjalistami, - zgodnie z harmonogramem realizacji projektów edukacyjnych, akcji, spotkań organizowanych dla rodziców i uczniów oraz we współpracy z rodzicami i uczniami

		<p>funkcjonowanie w społeczeństwie, - lekcje wychowawcze, lekcje WDŻ, zajęcia z pedagogiem, psychologiem, lekcja w bibliotece szkolnej, warsztaty, zajęcia ze specjalistami, projekty edukacyjne, akcje, imprezy organizowane dla rodziców i uczniów oraz we współpracy z rodzicami i uczniami, konkursy, pogadanki dla uczniów i rodziców, współpraca z lokalnymi organami państwowymi, organizacjami, instytucjami.</p>	
--	--	---	--